

zottabb igényeinek kielégítésére. A megye lakossága nagyon sürgeti munkaházak építését, mert a lakásviszonyok olyan rosszak, hogy a nagyobb családdal bíró munkásnép lakásnak alig nevezhető odukért nagy összeget kénytelen fizetni. A kivándorlás a megyéből megindult ugyan, de igen kis mértékben. Ezután a királyi tanfelügyelő, majd a pénzügyigazgató tettek jelentést. Az utóbbinak jelentése szerint az adók és más kincstári jövedelmek pontosan folynak be.

Az anyaság rendjele.

*

A francia anyák rendjelet kérik. Rendjelet és évi járadékot a nyolcadik gyermek születése után. A kivánság nagyon szerény s a francia köztársaság kitűnő üzletet csinál, ha a kivánságot teljesíti. Mert egy rendjel és havi husz frank oly csekély honorárium, hogy ennél az anyának is több van egy szülés. A prémiummal szemben óriási haszonra van kilátása a köztársaságnak, mert hiszen nyolc állampolgár, mint adóalany is csinos összeget ígér az államnak. Egész bizonyos tehát, hogy a köztársaság óriási vagyonhoz jut két-három évtized alatt, ha a rendjel és évi járadék segítségével módjában áll a születek számának emelése. Arról nem is szólva, hogy a francia népesedési mozgalom stagnálásának hamarosan véget vetné, ha a gölyát ilyen csábító szerekkel csalogatnák be a francia családokba.

Azonban azt hisszük, hogy az eszmének sok olyan gyöngye oldala van, melyek lerontják a siker esélyeit. Mert valószínűnek tartjuk, hogy a rendjelet és az évi járadékot csak olyan anyák kérik, akik már megszülték a nyolc gyermeket. Megszültként ingyen s most utólag egy kis honoráriumot és erkölcsi elismerést kérnek valamiért, amit nem ambícióból, nem is az anyai kötelességek lelkiismeretes teljesítéséből, hanem muszájból cselekedtek. És ezt a muszájt akarják most érdemlé avattatni, hogy a szaporaságuk ne lássék az állati ösztön következményének, hanem magyaráztassék olyasvalaminek, mintha a nyolc gyermek szülésénél a köztársaság istenasszonya asszisztált volna. Szóval a rendjel és az évi járadék most már csak a múltnak, csak a befejezett tényeknek lenne a honorálása, de arra vajmi kevés befolyással lehetne, hogy a születek számát a jövőben kedvezőre fordítsa. És éppen az teszi kétségessé, hogy a köztársaság csakugyan jó üzletet csinál-e, ha teljesíti az Isere-departement asszonyainak kivánságát. Mert a multat honorálni s prémiumokat adni azoknak, akik prémiumokra való kilátások nélkül is nyolcat szültként már, olyan befektetés lenne a köztársaság részéről, mely semmit sem kamatozna már. Akiket megszültként, azok prémiumok nélkül is itt vannak s ha a köztársaság az ingyenes születeket utólag megfizetné, ezzel csak nagy terhet vállalna magára, amely teher azonban semmivel sem befolyásolhatná a jövőt. Ezekkel az évi járadékokkal a köztársaság csak megdrágítaná magának azt, amit ingyen kapott, de egy szikrával sem fokozná az ambíciót azokban, akik csak az első vagy második gyermeknél tartanak.

Mert nincs a világon asszony, aki ambícióból vagy járadék-éhségtől szül. Ilyen asszony eddig se volt és ezután se lesz Franciaországban. Az az alsó társadalmi réteg, melynek asszonyai eddig is szültként, szülni fognak ezután is, mert nem kell attól tartaniok, hogy a családi vagyon nyolc részre szakad, s mert nem kell attól félniök, hogy a sok szülés annyira deformálja testüket, hogy nyoma sem marad régi szépségüknek. A társadalom felsőbb rétegének asszonyai pedig, akik eddig sem szültként, ezután is megállapodnak az első vagy második gyermeknél, mert félténi való vagyonukon kívül még félténi való szépségük is van. A helyzet tehát úgy fest, hogy az egyik népréteget nem kell a másik népréteget pedig nem lehet prémiumokkal meghódítani a termékenység gondolatának. A prémiumoknak, rendjeleknek az lenne a rendeltetése, hogy ott ébreszszék az ambíciót, ahol az teljesen hiányzik. De ez hiábavaló fáradság lenne s így a reform megvalósítása csak megdrágítaná azt, amihez különben eddig olcsón, sőt teljesen ingyen jutott a köztársaság. És ennyire még sem rossz közigazdászok a francia államférfiak.

Valószínű tehát, hogy minden a régiiben marad, ha csak a francia gazdasági viszonyok nem rosszabbodnak az idők folyamán. Most bebizonyított dolog, hogy a népesedési mozgalomban ott jelentkezik a csökkenés, ahol az állampolgárok legtöbbször van már félténi való vagyona. A két jelenség közt egy okozati összefüggés annyira világos, hogy magyarázatra sem szorul. Az emberek ragaszkodnak keservezen szerzett vagyonukhoz, s mert a sok gyermek fentartása, nevelése felemésztheti a szerzeményt, az emberek feláldozzák vagyonuknak gyermekeiket. Ez a családfentartók gazdasági elmélete s így a depopularizáció problémája tulajdonképpen nem is az anyákon, mint inkább az apákon keresztül oldható meg. Ahol az apa akar gyermeket, ott az anya nem sokat filozofál, hanem szül. Tessék hát a rendjeleket és évi járadékokat az apáknak ígérni.

Regulát kivégezték.

— A sír szélén újra vádolt. —

Miskolc, március 13.

Az edelényi rablógyilkost ma reggel fölakasztották a miskolci fogház udvarán. A törvény képviselőin kívül nagy kíváncsi sereg, kétszáznál jóval több ember nézte végig a kivégzést. Utolsó percéig nyugodtan várta a halált Regula Ede, az őszinte megbánás nem látszott rajta, csak azt sajnálta, hogy „ilyen fiatalon” kell meghalnia. S néhány órával az akasztás előtt újra megvádolta Kovács Antal edelényi kovácslegényt, hogy vele együtt tervezte ki a rablógyilkosságot, a fiatal Czeisler-leányt pedig maga Kovács pusztította el. A nyomozás adatai szerint ez gonosz hazugság, Regula tehát még a sír szélén is rágalommal tetézte a bűnét. Az akasztás gyors aktusa különben „szabályszerű” módon folyt le, a főszereplő kifogástalanul viselkedett, csak a publikum adott okot kínos rendreutasításra a zsvajvos tolongásával. A részletekről ez a tudósítás ad számot:

(A „siralomházban“.)

Jóformán az egész város izgalomban élt tegnap óta; utcán, kávéházban s egyéb nyilvános helyeken másról sem beszéltek az emberek, mint a siralomházban utolsó óráit élő Regula Edéről. Valósággal megostromolták az ügyészséget a kivégzésre szóló belépőjegyéért.

Tegnap délután több látogatója volt a delikvensnek, a többi közt dr. Bulyovszky Gusztáv főügyész is megjelent nála s megkérdezte, nincs-e valami kívánsága.

— Öntől semmit sem kérek, elérte célját — felelte a gyilkos ingerülten.

— Meg fogom rendszabályozni, ha tiszteletlenül viselkedik.

— Ugyan, mit tehet még ellenem?

A főügyész erre újra bilincset rakatott Regulára. De mielőtt ez megtörtént volna, teljesítették azt a kívánságát, hogy az újságírók előtt nyilatkozhassék.

(Vád a sír szélén.)

A furcsa komédia estefelé játszódott le. A rablógyilkos „az igazságot” akarta elmondani s ezt a következőkben cselekedte.

— Ketten voltunk: Kovács Antallal ketten határoztuk el a gyilkosságot. Ketten követtük el. Aztán elszóltunk egymástól. Ő a pénzt átvette, nekem csak egy darab százkoronás bankjegy jutott. A többi a 730 koronából ő vitte el. Ő, Antal. Amikor a gyilkolás kiderült, Daróczy Endre edelényi járásörmszabadságon volt. Ő zdi vezette a nyomozást. Igazságosan. Letartóztatta Farkas József-nét is, Kovács Antal kvártélyosasszonyát. Beszállításomkor hiába mondtam, hogy együtt voltunk. Számár vótam.

— Hogyan állapodtak meg? Hogyan voltak felegyerve?

— Augustus ötödikét megelőzőleg már megállapodtunk, hogy a Czeislerék pénzét elraboljuk. Ha simán sikerül, úgy jó, ha nem, úgy erőszakot alkalmazunk! Előbb a pincébe mentünk; leittuk magunkat. En vissza akartam fordulni. Csopor volt a csap alatt. Ebből hajtoztunk. Két és féldecis úrtartalmu. A gádorban reszkettem. Mondtam is Antalnak: Ne erigy! Ne erigy! A pinceajtón keresztül jutottunk a szobáig. Itt tíz percig is tanakodtunk, hogy bemegyünk-e? Ő engem, én őt nógattam. Ő bemegeven a belső szobába. én utána. Itt

aludt Czeisler. Lehuzva égett a lámpa. Együtt hozzáfogtunk a pénzt szedni. A baltát az ajtónál hagytam. Egy ezüstpénz a földre esett. Csörrent! Czeisler félálomban megszólalt: Te vagy Giza? Odaléptem berugottan, elvakultam. Felé csaptam vagy kétszer. A belső szobáitót hallottam nyikogni. És asszony hangján ennyit: Kovács! Kovács! Megkövülve álltam. Hogy mit csinált Kovács Antal, nem tudom. Ő szólalt meg. Gyereünk! — mondta. — Oszt mentünk. Nőgyilkolásban nincs és nem is volt részem. Miskolcra gyöttem. Mentem én volna vissza, meg nem is.

— Kinek az eszméje volt a rablás?

— Kovács indítványozása. Azzal fogott, hogy ő is fiatalember, én is, nőszülni akarunk, könnyen jutunk pénzhez. Hát én éreztem, hogy nem valami kellemes dolgot csináltunk.

— Ma reggel tudta meg, hogy a Kuria helyben hagyta a halálos ítéletet?

— Készen talált! Nem bíztam hozzá egyáltalán, végighallgattam a tárgyalást, láttam, sárgaföldig elvagyok áztatva, másnak a számláját az én számlámra írják. Minden nap várták itt az ítéletet. Én már pénteken tudtam. Egy rabtól tudtam meg, aki megsugta. Az illető irodában dolgozik, nem áruolom el, nehogy baja essék.

— Gondolkozott a gyilkosság előtt az életéről? Mire vágyott?

— Önállósításra, nőszülésre. Én rossz barátok tulajdonítom az egészet! Kovács nem olyan buta, mint a tárgyaláson mondták és ő is mutatta. Ravasz ezse van. Én beszéltem le, hogy a Czeisler aranyóráját ellopja. Ha ezt nem teszem, most volna bűnel.

— Baltán kívül nem volt más fegyverük?

— De igen. Revolver is volt. Nála is, nálam is. (Ez új részlet. A tárgyaláson nem volt szó a revolverről.)

— Hova lett?

— Otthagytam Gyagyátorba az ablakon. A Kovácsé öt-hat lövető hengeres formájú pisztoly volt... Amerikai. Ez a Kovács József tulajdona volt.

— Akar még valamit mondani, Regula?

— Nem. Köszöntöm a nagyságos képviselő urat, hogy kieszközölte a fekete ruhám.

— Hát isten áldja!

— Jól megáldott...

(Bor, cigaretta és bilincs.)

Aztán csak egy vágya volt, hogy bort ihasson és cigarettázhassék. Egy füveg tokajt adott neki, de amikor újabb füveget kért, már nem teljesítették a kérést, nehogy lerészegedjék. Cigaretta azonban kapott, amennyit akart.

Este hét óra volt, amikor Regula Ede egyedül maradt a siralomházban. A lépcsőről még felhallatott az anyja hangos sikoltása.

— Fiam, Edus, hát ezért neveltelek! Fiam, Edus, az anyád bucsuzik... Utoljára isten veled!

Idősebb Regula Ede komoran nézett vissza. Őlbe vette a feleségét, úgy vitte ki a börtönből. A nyolcórás vonattal utazik haza Edelénybe.

A gyilkost ezután verték vasra, amint Bulyovszky főügyész helyettes parancsolta. Ledült az ágyra, de nem aludt, csak behunyt szemmel feküdt hajnali négy óráig. Akkor megjelent Csók György evangélikus lelkész s leülvén az ágy szélére, halkán vigasztalni kezdte.

(Az utolsó vallomás.)

Hetedfél órakor a védőügyvédje, Lengyel Zoltán jelent meg, akinek ezt mondta:

— Nagy bünt követtem el. A büntetést megérdemlem. Ami történt, megtörtént. Fáj, fáj ilyen ifjan itthagyni az életet, március huszadikán, mához egy hétre lettem volna huszonöt éves. Így elszomorítani szüleimet, az anyám, az anyám, aki soha még szóval sem büntetett. Szemefénye voltam. Fáj az is, hogy más lábából kihuztam a tövüst, de a magam fejét, az én fiatal fejem eljártam örökre... Nagyon köszönöm a védelmet, nagyságos ur. Többet is tett, amennyire szükség volt. Rajtam elejtől nem lehetett segíteni. Végem volt az első napon. Anyai láрма, izgalom, gyűlölködés volt az ügyem körül, hogy másképp nem végződhetett. mint... a Bali Mihály kezén... Két óhajom van, védő ur, önhöz fordítom mind a kettőt, mert biztosan teljesíteni fogja. Az első: szüleimet, az édes jó anyámat el ne hagyja. Vigasztalja őt. A másik óhajom az, hogy nem Miskolcon, hanem Edelényben, az én forrón szeretett falumban szeretnék pihenni. Kérje fel a főügyész urat, adják ki a holttestemet édesapámnak...

(Tumultus a bitó körül.)

Aztán megint cigarettát kért s folyton szitta, amíg ki nem vitték az akasztófa alá. Kint a törvényszék épülete előtt már kora reggel óriási közönség tolongott. A bitó egy folyószerű udvaron állt, amely

nyolc méter széles és huszonöt méter hosszú. Ezen a szűk helyen kétszázötven ember szorongott s az a néhány rendőr, aki féken akarta tartani a szomorú aktus tanuit, nem boldogult a tömeggel. A bitót a rendőrök és börtönőrök kordonja védte meg a tolatkodók ostromától. A közönség első sorában állott a meggyilkolt Czeisler-család rokonsága. A törvényszéki palota tőszomszédságában lévő házak tetejéről és a kéményekről is sokan nézték a kivégzést, — nemcsak férfiak, hanem nők s gyermekek is.

Néhány perccel hét óra után Szendeffy Károly törvényszéki bíró utasította a fogházgondnokot, hogy vezesse elő a delikvenst. A publikum körében nagy zsival és tolongás keletkezett, mire az elnök odaszólt, hogy csendet kér, mert különben az udvart kiüritteti.

Csakhamar megjelent Regula Ede a börtönőrök között, Csók György luteránus lelkész oldalán.

— Le a kalappal! — kiáltotta valaki meghatva.

A közönség nagy része szót fogadott. Regula, akiről még éjjel újra levették a bilincset s akinek megengedték, hogy fekete ruhát öltson, sápadt arcú, de csodálatos nyugalommal ment a bitó körül vont körbe bírálé. Gallér nem volt rajta. Kezét összekulcsolva tartotta, majd megállva, körülhordozta tekintetét a közönségen. A bíró mellett Kövér Miklós törvényszéki jegyző, dr. Bulyovszky főügyész, a törvényszéki orvosok és Krizsanovszky József városi tanácsos állottak.

(Az akasztás.)

Néhány percig tartott, amíg fölolvasták a bírósági ítéletet s a királyi kegyelem megtagadását, azután a bíró átadta a delikvenst a főügyésznek, aki viszont Bali Mihály hóhért szólította föl a halálos ítélet végrehajtására. A közönség visszafojtott lélegzettel leste a szörnnyű percek eseményeit. A hóhér már éppen rá akarta tenni a kezét az elítéltre, amikor Regula, a főügyész felé fordulva, megszólalt:

— Nagyságos főügyész ur, alázattal kérem, ne boncoljanak fel, a holttestemet adják ki szüleimnek, az edelényi temetőben akarok feküdni. Megteszik?

Igy szórul-szóra. Bulyovszky halk, fátyolozott hangon felel:

— Bár más intézkedés történt, ígérem, fiam, mindent elkövetek, hogy a kérését teljesíthessük.

Regula bólint. Elhalkul a moraj. Most már csak kívülről ütök az ajtót, egyébként visszafojtott csend, aztán Bulyovszky megszólal:

— Hóhér, lépjen elő, teljesítse kötelességét azonnal!

Regula most hátralépett. Már akkor hátulról Bali, jobbról Gold, balról Hermann — ez a hóhér két segédje — elkapta. Csók lelkész Regula Ede mellé áll, aki a pap fülébe sugja:

— A leveleimet küldjék el, intézkedéseimet szívére bizon. Áldja...

Ennyit mondott, aztán önként illesztette a kezét a hurokba. Bali a létrán állt, Gold a delikvens lábát igazgatta. Regula utolsó szavait az ősz Goldhoz intézte:

— Siessenek bácsi, csak gyorsan, gyorsan! Gyorsan!

Hátulról Bali a nyakára illesztette a kötelet, Regula maga igazította a nyakát. A két pribék egy rettenetesen rántott az alsó csigán, a nyak, a kéz, a láb egyszerre rándult, a test kifeszült. Ugy tett: megnő egy fejjel. Az arc pirosra gyuladt. Itt már el kellett volna veszítenie öntudatát. De Regula még harminc másodpercig pislogott. A hóhér a szemét, a nyakát törülgette, a segédék a csigát szoritották.

A jelenetet nem tudták nézni a főügyész-helyettes és Szendeffy bíró: elfordultak. Két perc múlva a holttest teljesen kinyúlt, Bali ekkor fehér kendővel leborította a hulla fejét, majd leszállva a számolyról, alulról felemelte a kendőt és megnézte a kivégzett ember arcát. A pribékek ezalatt felkötötték a holttest felső lábcszárait. Három percig tartott mindössze az egész, Bali a bizottság elé lépett és leemelt kalappal jelentette:

— Nagyságos főügyész-helyettes ur, teljesítettem kötelességemet.

Hét óra 16 perc volt ekkor, öt perc múlva dr. Sassy a hallócsővel a kivégzethez lépett, hogy meghallgassa, dobog-e a szíve. Még dobogott, Hat

perc múlva másodszor, további hat perc múlva harmadszor is megtette a szivdobogási próbát a törvényszéki orvos, a harmadik próbánál dr. Dobos is konstatálta, hogy a halál beállott.

— A kivégzett szíve megszünt dobogni, — jelentették az orvosok. — de reflexmozgások még észlelhetők.

A törvényben előirt harminc percig lógott még a holttest, akkor a mentőegyesület két embere a hóhérségdekkel együtt levette a holttestet az akasztófáról és hordágyra tette.

(Kinos epizódok.)

Mikor a kötelet leoldották a holttestről, a közönség valóságosan megröghanta a hóhért, hogy az akasztott ember köteléből egy-egy darabkát szerezzen. Olyan nagy volt a csunya versengés, hogy egy kis darab kötél árfolyama néhány perc alatt egy koronáról ötre emelkedett.

Bali Mihálynak ez volt a huszonhetedik kivégzése, de Gold hóhérségéd, aki már Kozárek alatt is működött, Regulát mint 89-ik esetét könyvelhette el. A pribékek ezért a munkáért 3—3 korona díjat kapnak, míg Bali 13 korona napidíjban részesül. A hóhér számlájának teljes összege 230 koronát tesz ki.

Regula szülei nem jöttek be Miskolcra. Az aszszony betegesen fekszik odahaza Edelényben. Nem is kívánták a fiuk holttestének a kiadását. Ezért a miskolci ügyészség intézkedett néhai Regula orvosri eltakarításáról. A főügyész-helyettes egyébként az orvosok kérésére tudományos érdekből megengedte a boncolást. Így a kivégzett utolsó kérése nem teljesült!

Czeisler, a meggyilkolt edelényi korcsmáros apja, már tegnap felkereste dr. Bulyovszkyt, hogy adjon neki belépőjegyet a vesztőhelyre. Az ügyész le akarta beszélni a hetven egynéhány éves öreg embert, de az hajthatatlan maradt. Ma sem lehetett visszatartani. Ott tolongott az első sorban. Két fiát is elhozta: Czeisler Ignác gagybátori kereskedőt és Czeisler Sándor csáki korcsmárost. Az akasztás után megszólítottam:

— Hát megtörtént! Megbocsátott neki?

— Nem én. Soha. Odakiáltották a rokonok a hóhérnak, hogy csak huzza, huzza, ne sajnálja. Ő se sajnálta a fiam, a menyem, a leányom. Örülök, hogy megéltem ezt a kivégzést. Nem tudtam volna meghalni enélkül.

(Finále: boncolás.)

Regula Ede tetemét dr. Péterfy Tibor budapesti egyetemi tanársegéd és dr. Karsa Géza budapesti bonctani intézeti gyakornok ma délben boncolták fel dr. Dobos és dr. Sassy törvényszéki orvosok jelenlétében.

A boncolás eredményeképp konstatálták, hogy Regula szervezete épp és erőteljes volt. Koponyája rendellenesen vastag és kemény, agyállománya rendes és belső szervei jól fejlettek voltak. Nyakcsigolyája töretlen, a paizspor azonban eltört. Agyszélhűdés nyomai nem voltak észlelhetők s a halál közvetlen oka fulladás volt. A Regula által emlegetett tüdőbajnak nyomát sem találták, de kezdődő érlemeszesedés jelenségeit észlelték. Regulát holnap temetik.

PESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Podmaniczky-utca 12.

1912 március 16-án új előfizetést nyitunk a Pesti Naplóra. Kérjük azokat a t. olvasóinkat, akiknek előfizetése március 15-én lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A Pesti Napló előfizetési ára:

a magyar korona országaiban, Ausztriában és Bosznia-Hercegovinában:

Egy hónapra 2 kor. 40 fill.
Negyedévre 7 kor. — fill.
Félévre 14 kor. — fill.
Egész évre 28 kor. — fill.

A „Divatszalon“-nál együtt negyedévre 9 korona.

Németországba:

Egy hónapra 4 kor. 80 fill.
Negyedévre 14 kor. 40 fill.

A többi külföldre:

Negyedévre 18 kor.
Egy hónapra 6 kor.

Egyről — másról.

(A Lánchid-pénz. — A napszámot temetik. — A csodarabbi.)

Budapest, március 13.

Igazán kevés a népszerűbb téma, mint az, amelyik a Lánchid-pénz eltörléséről morfondíroz. Hiszen kicsiny az a két krajcáros kis adó, amit az állami hidakon fizetünk, de éppen az adó az a csunya bogár, amelyik annál jobban tudja bosszantani az embert, mentül kisebb. A Lánchid-pénz eltörlésének a kérdése tehát kétségtelenül nagyon populáris, nagyon tetszetős dolog így az első pillanatra és azért a tisztelettel alá nem írott éppen azért nem írja alá most a nevét, hogy botba ne keveredjék, bejelentve valami groteszk különvéleményt.

Amelyik elkezdődik így. Azt már tudjuk, hogy az élet olyan, mint a Lánchid, de vajjon tisztában vagyunk-e azzal is, hogy mi maga az a Lánchid? Ahárhogyan iparkodom is definiálni, végeredményben mégis mindig csak arra lyukadok ki, hogy: közlekedő eszköz. Hogy a helyét nem változtatja — kivéve, ha néha himbálódzik kissé — ez szent igaz de vajjon lehet-e az országutját is másnak tekinteni és vajjon van-e még az országutjánál is vénebb olyan öregasszony, aki emlékeznék arra, hogy az országutja elmozdult a helyéről. És a vasuti sín is közlekedő eszköz és mégsem mozog.

Szóval vannak a közlekedésnek olyan mulhatatlanul szükséges eszközei is, amelyek maguk nem változtatják a helyüket, de azért elkerülhetetlenek a helyzetváltozás eszközlésére. Ilyen valami a Lánchid is.

Már most azután: az ingyen közlekedés kora sajnós, még nem érkezett el. Vedrinés sem visz magával ingyen pasasérokot a levegőbe, de az omnibusz is csak négyért mozdít odább a helyedből, mi több, Abádszalók egyetlen közlekedési eszköze, az öreg Balog bácsi számára szintén belekerült legalább négy forintba és — legalább néha — enni is szokott. A közlekedésnek tehát vannak üzenköltéségei, a közlekedő eszközök nagy befektetés kamatait emészti fel és ezt a pénzt bizony valakinek meg kell fizetni. Senkinek sem jut eszébe azon csodálkozni, hogy sem vasút, sem hajó, sem automobil nem visz senkit ingyen, kissé haragosan ugyan, de azért mégis csak belenyugszunk abba is, hogy még az országutjáért is utadót rójjanak ki ránk, mert még az utkaparót sem lehet ingyen eltartani és akkor mégis felháborodunk azon, hogy a Lánchidon két krajcárkaf kell fizetni az átkelésért.

Pedig ime, láthatjuk a dolgot ebből a kétségtelenül kevésbé nézőpontból is és akkor valami új igazság derül meg előttünk. Nem a Lánchid-pénz az, ami inzultus a publikumon, hanem csupán a beszédésének a módja. Mert az olyan aprólékos szekatura, mint például iker-testvére, a kapupénz. Ha tehát valami más, okosabb módját találnák meg annak, hogy a Lánchid árát és fentartásának a költségeit áthárítsák a publikumra — végeredményben úgy is mindig csak az fizet — akkor talán el is hallgatna a sopánkodás a Lánchid-pénz miatt, ami pedig most jogos felháborodás. Mert ismétljük, az adó olyan csunya bogár, amelyik akkor bosszantja jobban az embert, amikor mentül kicsinyebb.

A nagykarolyi rendőrségi fogházban meghalt Pap György, a napszámot, akit holfrészen szállítottak be oda. Reggelre, akárcsak Pesten történt volna a dolog, halva találták és másnap eltemették.

Közelfekvő volt itt is a gyanu, hogy Pap György nem természetes halállal mult ki és feljelentés érkezett az ügyészséghez. Az ügyész